

til den politiske Børnelærdom, at det er Regjeringens Pligt at sørge for, at der kommer en Finantslov tilstede. Ja, fra et vist Synspunkt betragtet kan man jo sige, at det er rigtigt. Regjeringen, Ministeriet, staar til Ansvar for Regjeringens Førelse, og Regjeringen kan ikke føres uden en Finantslov, altsaa maa Regjeringen sørge for, at en Finantslov kommer tilstede. Men det er jo ikke paa den Maade, at Sætningen skal forstaaes. Meningen er jo, at det er Regjeringen, som skal sørge for, at Rigsdagens Medvirkning til Finantslovens Tilveiebringelse foreligger, og det er en Paastand, hvis Rigtighed jeg for mit Vedkommende ikke kan erkende. Jeg kan ikke se, at man saaledes kan kaste denne Forpligtelse til at sørge for, at der kommer en Finantslov tilstede, over paa Regjeringen og sige: dens er Pligten, dens er Ansvaret, og vi Andre, ja, vi kunne handle, vi kunne lade og gjøre, som vi vilde, thi til svende og Sidst er det dog ikke os, der skulle sørge for, at en Finantslov kommer tilstede, ikke os, der have Ansvaret, hvis det ikke sker; nei, det er Regjeringen, vi kaste al vor Betyrning paa. Ja, det kan være en Pude for en anden Samvittighed, men jeg tror, at denne Pude kan man ikke hælde sit Hoved til. Jeg kan ikke se, hvorledes det med nogen Høie kan paastaas, at Regjeringen skulde have den Pligt at tilveiebringe den Rigsdagsbeslutning, som udtræves, for at en Finantslov kan komme tilstede. Naar vi ere to Afdelinger, hver med sin selvstændige, ligeberettigede Beslutningsmyndighed, som udtræves til en Rigsdagsbeslutnings Fremkomst, hvorledes kan man saa sige, at det er Regjeringen, der skal tilveiebringe den, naar Regjeringen ikke har noget Middel til at fremtvinge Samtykket, naar vi ikke selv kunne blive enige. Det maa vi jo dog erkende, at et saadant indrømmer Forsatningen ikke. Man siger ganske vist, at Regjeringen skal mægle mellem Thingene. Ja, der kan være de Omstændigheder, under hvilke denne Forpligtelse paahviler Regjeringen, og det er en Selvsølge, at under de Omstændigheder vil Regjeringen gjøre det; men som almindelig grundlovmæssig Pligt til altid ubetinget at gjøre det kan jeg for mit Vedkommende ikke anerkende det, tilmed da vi jo ikke ere anviset paa at benytte Regjeringen som Mellemled mellem os. Forsatningen anviser os den Vej, ad hvilken vi umiddelbart, Ansigt til Ansigt, gennem vore Delegerede kunne forhandle indbyrdes. Derfor ere vi ikke nøbte til at ty til denne Mægling; men, som det oftere et Sket, kunne vi forhandle umiddelbart med hinanden, og jeg kan godt tænke mig, at den Situation kan foreligge, hvor Regjeringen formener, at det efter Omstændighederne er rigtigt saaledes at lade en umiddelbar Forhandling foregaa; men ialtsald det Høieste, Regjeringen kan gjøre, er jo at mægle, og naar Enighed desuagtet ikke fremkommer, ja, hvorledes

kanne vi saa, naar vi ere indbyrdes uenige, kaste Skylden bort fra os over paa Regjeringen? Jeg tror derfor, at vi Alle maa have den bestemte Bevidsthed klar, at det er en Pligt, som Grundloven paabyder os, os Rigsdagsmænd, at blive enige, og paabyder det saa klart og saa bestemt, at den end ikke har forudsat Muligheden af, at Enighed ikke kunde komme tilstede, idet den ikke har truffet Foranstaltninger for den Eventualitet, at en saadan Enighed ikke maatte blive tilveiebragt. Derfor ønsker jeg, at den Sætning maatte staa klart for os Alle, at vi ikke kunne leve glade og ubekymrede i vor Bevidsthed om, at det er Regjeringen, der paahviler at holde Thingene igang, men at vi have vor bestemte forfatningsmæssige Pligt til at yde vort Bidrag dertil, saa vist som ingen Finantslov kan komme istand uden den Rigsdagsbeslutning, der ikke kan komme tilstede, uden at Thingene indbyrdes blive enige.

Der er en anden Form, under hvilken samme Sætning fremsættes, og som jeg dog skal tillade mig at fremhæve, fordi den hviler paa en Begrundelse, hvis Rigtighed jeg ikke kan anerkende. Man henviser til, at det er Regjeringen, Ministeriet, der er ansvarligt, fordi det er ansvarligt for Regjeringens Førelse. Hvis man deri vil lægge den Sætning ind, at Regjeringen er ansvarlig for Rigsdagens Uenighed, saa er det en Misforstaaelse, thi hvis man vil læse Grundloven efter og spørge, hvad der forstaaes ved Udtrykket Regjeringens Førelse, vil man se, at det er det Indbegreb af politiske Funktioner, der øves af Hans Majestæt Kongen, og da Ministrene overalt forfatningsmæssig skulle virke med, hvor en saadan politisk Virksomhed øves, ere de ansvarlige som medvirkende derved, men kun ansvarlige derfor, og der er ikke Spørgsmaal om, at vi Rigsdagsmænd kunne sige, naar vi ikke ere enige: Ja, det er Noget som Regjeringen maa være ansvarlig for. Det er et Ansvar, der hviler paa os og paa os alene, og som vi ikke kunne kaste over paa nogen Anden. Derfor er det, som sagt, at jeg ønskede at fremhæve disse Sætninger. Jeg hørsker ganske fra de almindelige Følger, som det kan medføre, at man saaledes bestemt udfletter og borttager Rigsdagens Betydning og kaster hele Byrden af Regjeringen og hele Ansvaret over paa Ministeriet? Jeg tror, at Erfaringen fra de sidste Aar turde vise, hvorledes netop i Ly af denne Paastand Konsekvenser ere fremkomne, som ingen Afdeling af Rigsdagen i og for sig kan anse for ønskelige, og derfor er det ogsaa, som sagt, mit Ønske og mit Haab, at Bevidstheden om den Pligt, Grundloven paalægger os, den ubetingede absolute Pligt til at enes, maa være levende paa begge Sider, og jeg tvivler da heller ikke om, at den er levende ogsaa i dette Thing. Under de tidligere Forhandlinger har Bestræbelsen efter at komme hinanden